Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

12 май 2021 година*

„Преюдициално запитване — Съдебна компетентност и изпълнение на съдебни решения по граждански и търговски дела — Регламент (ЕС) № 1215/2012 — Член 7, точка 2 — Компетентност в областта на деликтната или квазиделиктната отговорност — Място на настъпване на вредата — Вреда, която се състои изключително от имуществена загуба“

По дело C-709/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Hoge Raad der Nederlanden (Върховен съд, Нидерландия) с акт от 20 септември 2019 г., постъпил в Съда на 25 септември 2019 г., в рамките на производство по дело

Vereniging van Effectenbezitters

срещу

BP plc,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: J.-C. Bonichot, председател на състава, L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan (докладчик) и N. Jääskinen, съдии,

генерален адвокат: M. Campos Sánchez-Bordona,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за Vereniging van Effectenbezitters, от J. van der Beek, advocaat,

– за BP plc, от W.H. van Hemel, A.F.J.A. Leijten, O.J.W. Schotel и J.S. Kortmann, advocaten,

– за Европейската комисия, от G. Wils, R. Troosters и M. Heller, в качеството на представители

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 17 декември 2020 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: нидерландски.

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 7, точка 2 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 2012 г., стр. 1).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Vereniging van Effectenbezitters (сдружение на акционери, Нидерландия, наричано по-нататък „VEB“) със седалище в Хага (Нидерландия) и дружество BP plc, което упражнява дейността си в световен мащаб и седалището на което е в Лондон (Обединено кралство), относно отговорността на последното дружество за вредите, претърпени от лицата, които са придобили, държали или продали обикновени акции в BP чрез инвестиционна сметка в Нидерландия.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Текстът на съображения 15 и 16 от Регламент № 1215/2012 е следният:

„(15) Правилата за компетентността следва да са във висока степен предвидими и основани на принципа, че компетентността по правило се основава на местоживеенето на ответника. Винаги следва да е налице компетентност на това основание, освен в няколко ясно определени случаи, когато предметът на спора или автономията на страните обосновава различен свързващ фактор. Местоживеенето на правния субект трябва да се определя автономно, така че общите правила да се направят по-прозрачни и да се избегнат спорове за компетентност.

(16) Наред с местоживеенето на ответника следва да съществуват алтернативни основания за компетентност, които са основани на тясна връзка между съда и процесуалното действие или с оглед да се улесни доброто правораздаване. С наличието на тясна връзка следва да се гарантира правна сигурност и да се избягва възможността срещу ответника да бъде подаден иск в съд на държава членка, която той не би могъл разумно да предвиди. Това е важно, особено при спорове относно извъндоговорни задължения, произтичащи от нарушения на правото на личен живот и на правата, свързани с личността, включително клеветата“.

4 В глава II от Регламент № 1215/2012, озаглавена „Компетентност“, се съдържат по-специално раздел 1, озаглавен „Общи разпоредби“, и раздел 2, озаглавен „Специална компетентност“. Член 4, параграф 1 от този регламент, съдържащ се в посочения раздел 1, гласи:

„При условията на настоящия регламент, искове срещу лица, които имат местоживеене в държава членка, независимо от тяхното гражданство, се предявяват пред съдилищата на тази държава членка“.

5 Текстът на член 7 от Регламент № 1215/2012, съдържащ се в посочения раздел 2, е следният:

„Срещу лице, което има местоживеене в държава членка, могат да бъдат предявявани искове в друга държава членка:

[…]

2) по дела относно непозволено увреждане, деликт или квазиделикт — в съдилищата на мястото, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие;

[…]“.

Нидерландското право

6 Член 305a от книга 3 от Burgerlijk Wetboek (Граждански кодекс) в сила от 1 юли 1994 г. (наричан по-нататък „BW“) гласи:

„1. Всяка институция или сдружение с пълна правоспособност може да предяви иск в защита на сходни интереси на други лица, при условие че осъществява такава защита в съответствие със своя учредителен акт.

[…]

3. Искът по параграф 1 не може да има за предмет […] парично обезщетение.

[…]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

7 VEB е сдружение с пълна правоспособност съгласно нидерландското право, чийто предмет на дейност съгласно учредителния му акт е да представлява интересите на акционерите. По-специално то може да предявява колективни искове по смисъла на член 305a от книга 3 от BW.

8 BP е нефто- и газодобивно дружество, което упражнява дейността си в световен мащаб. Обикновените акции на дружеството се търгуват на фондовите борси в Лондон и Франкфурт (Германия). American Depository Shares, производни на обикновените акции, се котират на фондовата борса в Ню Йорк (Съединени щати).

9 На 20 април 2010 г. възниква експлозия на наетата от BP петролна платформа за сондаж „Deepwater Horizon“ в Мексиканския залив, вследствие на която има жертви и ранени. Експлозията причинява и екологични вреди.

10 През 2015 г. VEB завежда дело пред Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам, Нидерландия), като на основание член 305a от книга 3 от BW предявява колективен иск срещу BP в полза на всички лица, които в периода от 16 януари 2007 г. до 25 юни 2010 г. са придобили, държали или продали обикновени акции в BP чрез инвестиционна сметка в Нидерландия или инвестиционна сметка в банка и/или в инвестиционно дружество, установени в Нидерландия (наричани по-нататък „акционерите в BP“).

11 В рамките на това производство VEB иска от Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам) да приеме, че:

– нидерландският съд притежава международна компетентност по исковете за обезщетения за вреди на акционерите в BP,

– Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам) притежава териториална компетенция по тези искове,

– нидерландското право е приложимо към исканията за обезщетение,

– BP е предоставило на своите акционери неточна, непълна и заблуждаваща информация относно, първо, програмата си за безопасност и поддръжка преди нефтения разлив от 20 април 2010 г. и/или, второ, размера на нефтения разлив, и/или, трето, ролята и отговорността на BP по отношение на този нефтен разлив,

– BP е действало незаконосъобразно спрямо акционерите на BP,

– ако BP не беше действало незаконосъобразно, покупката или продажбата на акции в BP от неговите акционери би се осъществила на по-изгодна пазарна цена или изобщо не би се осъществила,

– съществува връзка между, от една страна, незаконосъобразните действия на BP и произтичащите от тях условия за покупка и продажба и от друга страна, вредите, претърпени от акционерите в BP в периода от 16 януари 2007 г. до 25 юни 2010 г.

12 BP оспорва компетентността на нидерландския съд и изтъква, че той не може да черпи международната си компетентност от Регламент № 1215/2012.

13 Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам) обявява, че не е компетентен да разгледа исканията на VEB. В производство по въззивно обжалване Gerechtshof Amsterdam (Апелативен съд Амстердам, Нидерландия) потвърждава това решение за обявяване на липса на компетентност. Последният съд приема, че в случая става въпрос за чисто имуществена вреда, която инвеститорите твърдят, че са претърпели в Нидерландия вследствие на събития, а именно действия или бездействия на BP, които не са настъпили в Нидерландия. Само по себе си обаче настъпването на вредата в инвестиционна сметка в Нидерландия не било достатъчен критерий на привързване, за да се установи компетентността на нидерландския съд въз основа на член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012, тъй като за тази цел били необходими други конкретни обстоятелства. Фактът, че BP е ориентирано към инвеститори от цял свят, включително към нидерландски инвеститори, и фактът, че VEB представлява интересите на голям брой инвеститори, чието местоживеене в по-голямата си част е в Нидерландия, не представлявали такива конкретни обстоятелства.

14 VEB подава касационна жалба пред запитващата юрисдикция Hoge Raad der Nederlanden (Върховен съд, Нидерландия).

15 С тази жалба VEB изтъква по-специално, че обстоятелствата в конкретния случай са сходни с тези по делата, по които са постановени решения от 28 януари 2015 г., Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37) и от 12 септември 2018 г., Löber (C-304/17, EU:C:2018:701), в които Съдът е приел, че компетентността на съдилищата по местоживеенето на ищеца е обоснована, доколкото местоживеенето на ищеца действително е мястото на настъпване на вредоносното събитие или на вредата. VEB поддържа, че обезценяването на сертификатите се дължало не на непредвидимостта на финансовите пазари, а на предоставянето от BP на невярна, непълна и заблуждаваща информация относно нефтения разлив, поради което BP не е изпълнило законоустановените си задължения си за предоставяне на информация. Вследствие на това акционерите взели инвестиционни решения, които не биха приели, ако фактите бяха представени вярно и пълно. Веднага след като точната информация станала известна, акциите им се обезценили, което им причинило вреда. Като се има предвид, че акциите или най-малкото свързаните с тези акции вземания на акционерите били управлявани (кредитирани и дебитирани) и се намирали в инвестиционна сметка в Нидерландия или в инвестиционна сметка в банка и/или в инвестиционно дружество, установени в Нидерландия, вредата, състояща се в обезценяването на акциите вследствие на неправомерното поведение на BP, се проявила пряко в Нидерландия в тази инвестиционна сметка. Ето защо VEB смята, че

нидерландските съдилища имат компетентност да разгледат тези искания. Тази компетентност на нидерландските съдилища не изисквала никакво конкретно или допълнително обстоятелство.

16 В своя защита BP посочва, наред с други твърдения, че в решението от 28 януари 2015 г., Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37) сам по себе си фактът, че вредата е настъпила пряко в банкова сметка в Австрия, не е бил достатъчен, за да се приеме компетентността на австрийските съдилища. То изтъква, че разрешението, възприето в това съдебно решение, се основава на обстоятелства, които, взети заедно, позволяват да се признае компетентността на съдилищата по местоживеенето на ищеца. Една чисто имуществена вреда, настъпила пряко в банковата сметка на ищеца, не може сама по себе си да бъде квалифицирана като релевантен критерий за привързване по смисъла на член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012, дори при липсата на опасност претърпялата вреда страна да манипулира a posteriori мястото на настъпване на вредата, като избере да открие банкова сметка в избраната от нея държава. Поради това при липсата на допълнителни обстоятелства съдът по местонахождението на банковата сметка не бил компетентен. Според BP неговите доводи се прилагат независимо от колективния или индивидуален характер на образуваното производство.

17 Според запитващата юрисдикция фактите, разглеждани в решенията от 28 януари 2015 г., Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37), и от 12 септември 2018 г., Löber (C-304/17, EU:C:2018:701), и тези по висящия пред нея спор са сходни, тъй като в тези три дела инвеститорите са претърпели чисто имуществена вреда, настъпила пряко в банкова сметка или в инвестиционна сметка, като тази вреда е резултат от обезценяване на ценните книжа, държани като активи в тази банкова сметка или в тази инвестиционната сметка.

18 За разлика от това тези факти се различавали по това, че разглежданата в главното производство имуществена вреда била причинена от оповестяването на невярна, непълна и заблуждаваща информация от BP посредством прессъобщения, доклади, публикувани на уебсайта му, годишни отчети и годишни доклади, както и от публично направени изявления от ръководителите, а не, както по първите две дела, от оповестяването на такава информация на територията на определена държава членка. При това положение запитващата юрисдикция в главното производство счита, че при предоставянето на тази информация BP не се е обърнало отделно или конкретно към нидерландските инвеститори. От установените от Gerechtshof Amsterdam (Апелативен съд Амстердам) факти било видно, че делото в главното производство се отнася не до продажбата и покупката на финансови продукти на нидерландския вторичен пазар, а до покупката на обикновени акции на BP, които се котират на фондовата борса в Лондон или Франкфурт, чрез инвестиционна сметка в Нидерландия или инвестиционна сметка в банка и/или в инвестиционно дружество, установени в Нидерландия.

19 Според запитващата юрисдикция решенията от 28 януари 2015 г., Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37), и от 12 септември 2018 г., Löber (C-304/17, EU:C:2018:701), се различават съществено от настоящото дело и по факта, че последното се отнася до колективен иск, които вследствие на това може да породи допълнителни проблеми при определяне на мястото на настъпване на вредата. Доколкото целта на такъв иск била да защити сходни интереси, не били взети предвид индивидуалните обстоятелства, свързани с претърпелите вреди страни. Тъй като особеностите на индивидуалните сделки не били представени в колективния иск, възниквал въпросът дали и, ако това е така, как евентуално трябва да се установят допълнителни специфични обстоятелства.

20 Тази юрисдикция посочва, че дори да се приеме, че сезираният нидерландски съд е компетентен в рамките на колективен иск по член 305a от книга 3 от BW да разгледа исканията на VEB и да приеме, че BP е действало незаконосъобразно по отношение на неговите акционери, на това основание последните биха могли индивидуално да инициират ново производство за изплащане на парично обезщетение. В този случай било необходимо да се отговори на въпроса дали такива

искове могат да бъдат предявени пред съда, който е компетентен да се произнесе по колективния иск. Този въпрос би могъл да се постави, ако местоживеенето на акционера на BP или местонахождението в Нидерландия на банковата му сметка и/или на неговата инвестиционна сметка се намира извън правораздавателния район на сезирания съд. Освен това възниквал въпросът кой е факторът или кои са факторите, които определят вътрешната териториална компетентност.

21 При тези обстоятелства Hoge Raad der Nederlanden (Върховен съд, Нидерландия) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) а) Трябва ли член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 да се тълкува в смисъл, че прякото настъпване на чисто имуществена вреда в инвестиционна сметка в Нидерландия или в инвестиционна сметка в банка и/или в инвестиционно дружество, установени в Нидерландия, в резултат от инвестиционни решения, взети под въздействието на публикувана в световен мащаб, но неточна, непълна и заблуждаваща информация, произтичаща от международно, регистрирано на фондова борса дружество, представлява достатъчен критерий на привързване, за да се обоснове международната компетентност на нидерландските съдилища с оглед на мястото на настъпване на вредата (Erfolgsort)?

б) При отрицателен отговор — необходимо ли е да са налице допълнителни обстоятелства, за да се обоснове компетентността на нидерландските съдилища, и кои са те? За да се обоснове компетентността на нидерландските съдилища, достатъчни ли са следните допълнителни обстоятелства, а именно фактът, че BP е ориентирано към инвеститори от цял свят, включително към нидерландски инвеститори, и че VEB представлява интересите на голям брой инвеститори, чието местоживеене в по-голямата си част е в Нидерландия, фактът, че спогодбата между BP и неговите акционери в САЩ не е предложена на инвеститорите, чиито интереси VEB представлява, и че в Европа не са провеждани други подобни процедури, и накрая фактът, че сред представляваните от VEB акционери има потребители и че последните се ползват със специална закрила съгласно Регламент № 1215/2012?

2) Трябва ли на първия въпрос да се даде различен отговор, ако става въпрос за иск, предявен от сдружение съгласно член 305a от глава 3 от BW, целта на което по силата на собственото му право е да представлява колективните интереси на претърпели вреда по смисъла на първия въпрос инвеститори, което означава по-специално, че не се установява нито съответното местоживеене на тези инвеститори, нито особените обстоятелства на индивидуалните покупки и съответно индивидуалните решения да не продават вече държаните акции?

3) Ако съгласно член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 нидерландските съдилища са компетентни да разгледат предявения съгласно член 305a от глава 3 от BW иск, притежава ли съответният съд както международна, така и национална териториална компетентност съгласно член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 да разгледа всички последващи индивидуални искове за обезщетения за вреди на инвеститори, които са претърпели вреда по смисъла на първия въпрос?

4) Ако съответният нидерландски съд, както е посочено в третия въпрос, действително притежава международна, но не и национална териториална компетентност по всички индивидуални искове за обезщетения за вреди на инвеститори, които са претърпели вреда по смисъла на първия въпрос, как следва да се определи националната териториална компетентност — според местоживеенето на увредения инвеститор, седалището на банката, в която е личната банкова сметка на този инвеститор, или седалището на банката, в която е инвестиционната сметка, или от значение е друг критерий на привързване?“.

По преюдициалните въпроси

По първия и втория въпрос

22 С първия и втория си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 трябва да се тълкува в смисъл, че прякото настъпване в инвестиционна сметка на чисто финансова вреда, произтичаща от инвестиционни решения, взети вследствие на леснодостъпна в световен план информация, която обаче е неточна, непълна или заблуждаваща и е предоставена от международно дружество, чиито акции се търгуват на борсата, позволява да се приеме при определени обстоятелства с оглед на настъпването на вредата международната компетентност на съответния съд на държавата членка по място на установяване на банката или инвестиционното дружество, към която или което е тази сметка, когато посоченото дружество не носи законоустановени задължения за оповестяване в тази държава членка.

23 Най-напред следва да се припомни, че тъй като съгласно съображение 34 от Регламент № 1215/2012 с последния се отменя и заменя Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74), който от своя страна заменя Конвенцията от 27 септември 1968 година относно компетентността и изпълнението на съдебните решения по граждански и търговски дела (ОВ L 299, 1972 г., стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 10, стр. 3), изменена с последващите конвенции във връзка с присъединяването на нови държави членки към нея, даденото от Съда тълкуване на разпоредбите от последните правни актове се отнася и за разпоредбите на Регламент № 1215/2012, когато тези разпоредби могат да се квалифицират като „еквивалентни“. Впрочем такъв е случаят с член 5, точка 3 от тази конвенция, след изменението ѝ, и от Регламент № 44/2001, от една страна, и член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012, от друга (решение от 9 юли 2020 г., Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, т. 22)

24 Следва да се припомни също, че съгласно постоянната практика на Съда правилото за специална компетентност, предвидено в член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 трябва да се тълкува самостоятелно и стриктно (вж. в този смисъл решение от 12 септември 2018 г., Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, т. 17 и цитираната съдебна практика).

25 Всъщност предвидената в член 4 от Регламент № 1215/2012 компетентност, а именно тази на съдилищата на държавата членка, на територията на която е местоживеенето на ответника, представлява общото правило. Само чрез дерогиране от това общо правило посоченият регламент предвижда правила за специална и изключителна компетентност в изчерпателно изброени случаи, в които искът срещу ответника може, или евентуално трябва, да бъде предявен пред съд на друга държава членка (вж. в този смисъл решение от 12 септември 2018 г., Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, т. 18 и цитираната съдебна практика).

26 Както обаче Съдът нееднократно е посочвал в практиката си, понятието „място, където е настъпило вредоносното събитие“ по смисъла на член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 се отнася едновременно до мястото на настъпване на вредата и до мястото на настъпване на събитието, причинило тази вреда, поради което ищецът може по свой избор да предяви иск срещу ответника пред съда в едното или другото място (решение от 9 юли 2020 г., Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, т. 23 и цитираната съдебна практика).

27 Въпреки това посоченото понятие „място, където е настъпило вредоносното събитие“ по член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 не може да се тълкува толкова широко, че да обхваща всяко място, където се усещат вредните последици от събитие, което е причинило вреда, действително настъпила на друго място (решение от 12 септември 2018 г., Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, т. 23 и цитираната съдебна практика).

28 Съдът е уточнил също, че това понятие не се отнася до местоживеенето на ищеца, където се е намирал „центърът на неговите имуществени интереси“, само защото същият е претърпял там имуществена вреда, произтичаща от загубата на части от неговото имущество, настъпила и претърпяна в друга държава членка (решения от 10 юни 2004 г., Kronhofer, C-168/02, EU:C:2004:364, т. 21 и от 16 юни 2016 г., Universal Music International Holding, C-12/15, EU:C:2016:449, т. 35).

29 Докато обстоятелството, че ищецът търпи финансови последици, само по себе си не обосновава предоставянето на компетентност на съдилищата по неговото местоживеене, подобно предоставяне на компетентност е обосновано, стига местоживеенето на ищеца действително да е мястото на настъпване на вредоносното събитие или на материализиране на вредата (вж. в този смисъл решение от 12 септември 2018 г., Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, т. 24 и 25 и цитираната съдебна практика).

30 В случая спорът по главното производство се отнася до установяване на мястото на настъпване на вредата.

31 От практиката на Съда следва, че това място е мястото, където конкретно се проявява твърдяната вреда (решение от 12 септември 2018 г., Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, т. 27 и цитираната съдебна практика).

32 В това отношение Съдът вече е посочил, че не е изключено съдилищата по местоживеенето на ищеца да са компетентни на основание настъпването на вредата да разгледат иск, с който се търси отговорност от емитента на сертификат за свързания с него проспект и за неизпълнението на други задължения за предоставяне на информация, възложени на емитента, по-специално когато твърдяната вреда настъпва пряко в банкова сметка на ищеца в банка, която се намира в съдебния им район (решение от 12 септември 2018 г., Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, т. 28 и цитираната съдебна практика).

33 Всъщност така определеното място на настъпване на вредата отговаря на целта на Регламент № 1215/2012 да укрепи правната защита на установените в Европейския съюз лица, като едновременно позволи на ищеца лесно да определи съда, който може да сезира, а на ответника — разумно да предвиди пред кой съд може да бъде призован, защото емитентът на сертификат, който не изпълни правните си задължения във връзка с проспекта, е длъжен да очаква — когато реши да възложи оповестяването на проспекта за този сертификат в други държави членки — че недостатъчно информирани стопански субекти с местоживеене в други държави членки ще инвестират в сертификата и ще понесат вреда (вж. в този смисъл решения от 28 януари 2015 г., Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, т. 56 и от 12 септември 2018 г., Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, т. 35).

34 Следва да се отбележи, че тази цел за осигуряване на предвидимост не е гарантирана по същия начин, когато в държавата членка, в която се намира инвестиционната сметка, послужила за закупуване на ценни книжа, търгувани на борсата в друга държава, емитентът на тези ценни книжа не носи законоустановените задължения за оповестяване. Всъщност, както подчертава генералният адвокат в точка 29 от своето заключение, критериите относно местоживеенето и местонахождението на сметките на акционерите не позволяват на дружеството емитент да предвиди съдилищата с международна компетентност, пред които срещу него може да бъде предявен иск, което би било в противоречие с целта, посочена в съображение 16 от Регламент

№ 1215/2012, състояща се в това да се избегне възможността срещу ответника да бъде предявен иск пред съд на държава членка, която той не може разумно да предвиди, така че да се гарантира принципът на правна сигурност.

35 От това следва, че в случая с дружество, чиито акции се търгуват на борсата, каквото е разглежданото в главното производство, с оглед на настъпването на вредата може да се установи само компетентността на съдилищата на държавите членки, в които за целите на търгуването на акциите му на борсата това дружество е изпълнило законоустановените задължения за оповестяване. Всъщност само в тези държави членки такова дружество може разумно да предвиди наличието на инвестиционен пазар и ангажирането отговорността му.

36 Накрая, що се отнася до въпроса до каква степен колективният характер на иск като предявения в главното производство позволява да не се вземе предвид местоживеенето на инвеститорите, следва да се констатира, че от изложените по-горе съображения е видно, че сам по себе си той не е решаващ, за да се определи мястото, където е настъпило вредоносното събитие съгласно член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012.

37 С оглед на изложеното по-горе на първия и втория въпрос следва да се отговори, че член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 трябва да се тълкува в смисъл, че прякото настъпване в инвестиционна сметка на чисто финансова вреда, произтичаща от инвестиционни решения, взети вследствие на леснодостъпна в световен план информация, която обаче е неточна, непълна или заблуждаваща и е предоставена от международно дружество, чиито акции се търгуват на борсата, не позволява да се приеме с оглед на настъпването на вредата международната компетентност на съответния съд на държавата членка по място на установяване на банката или инвестиционното дружество, към която или което е тази сметка, когато посоченото дружество не носи законоустановени задължения за оповестяване в тази държава членка.

По третия и четвъртия въпрос

38 С третия и четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали, в случай че е компетентна да разгледа предявения в главното производство колективен иск на основание член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012, тя би била компетентна да разглежда и искове за обезщетение, предявявани впоследствие индивидуално от инвеститорите.

39 Следва обаче да се отбележи, че от акта за преюдициално запитване е видно, че спорът по главното производство не се отнася до такива индивидуални искове за обезщетение. Ето защо на този етап посочените въпроси имат хипотетичен характер и присъщата необходимост от това да им се даде отговор за решаването на този спор, не е доказана. При тези обстоятелства, тъй като на Съда е възложена функцията да подпомага правораздаването в държавите членки, а не да дава консултативни становища по общи или хипотетични въпроси, посочените въпроси са недопустими (вж. по аналогия решение от 26 ноември 2020 г., Sögård Fastigheter, C-787/18, EU:C:2020:964, т. 76, 80 и 81).

По съдебните разноски

40 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Член 7, точка 2 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела трябва да се тълкува в смисъл, че прякото настъпване в инвестиционна сметка на чисто финансова вреда, произтичаща от инвестиционни решения, взети вследствие на леснодостъпна в световен план информация, която обаче е неточна, непълна или заблуждаваща и е предоставена от международно дружество, чиито акции се търгуват на борсата, не позволява да се приеме с оглед на настъпването на вредата международната компетентност на съответния съд на държавата членка по място на установяване на банката или инвестиционното дружество, към която или което е тази сметка, когато посоченото дружество не носи законоустановени задължения за оповестяване в тази държава членка.

Подписи